

Henki &

elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 13.5.2015 • numero 9

Aita piirtää elämän rajat

Suvivirsi vie
Kirittäret
kesään

► sivu 3

Kirkon kerhossa
lapsi saa olla
oma itsensä

► sivu 5

Joogaa
ei tarvitse
pelätä

► sivu 6–7

Pienin on suurin

Päiväkerho on käsite. Vuosikymmenien aikana jopa sadattuhannet suomalaiset lapset ovat käyneet kerhoa. Eväät, iloinen leikki ja Jumalan lähellä olo ovat lapsille tärkeitä kerhokokemuksia. Kaikki Suomen seurakunnat haastetaan juhlimaan 70-vuotiaasta päiväkerhoa ja siitä laajentunutta kirkon varhaiskasvatusta – kukin omalla tavallaan.

Evangelis-luterilaisen kirkon ensimmäinen päiväkerho aloitti toimintansa Turun tuomiokirkkoseurakunnassa syksyllä 1945. Aloitteen kerhosta teki äiti, joka toivoi virikkeellistä arkitoimintaa lapsille seurakunnassa. Kerho oli ensimmäinen arkinen kokoontuva kirkon varhaiskasvatuksen muoto Suomessa. Päiväkerho levisi nopeasti eri puolille Suomea ja vuosikymmenien aikana jopa sadattuhannet lapset eri puolilla Suomea ovat osallistuneet päiväkerhoon.

Päiväkerho on eräs kirkon kasvatustyön menestystarinoita. Samalla se on kansainvälinen menestystarina. Se on onnistunut kasvatuksen muoto, jossa rakenne ja kasvatusajattelu tukevat pienen lapsen yksilöllistä kasvua ja tarpeita. Samalla kerho myös kannattelee perhettä kasvatustehtävässään ja mahdollistaa vanhemman työn tai arjen rutiinit.

Vuosien aikana päiväkerho on laajentunut monimuotoiseksi perheitä ja lapsia kokoavaksi kirkon varhaiskasvatukseksi, jota arvostetaan myös yhteiskunnassa. Nyt päiväkerhon rinnalla kukoistavat seurakuntien perhekerhot, muskarit, vauvakahvilat, ennaltaehkäisevä perhetyo ja uudet toiminnot. Niissäkin huomio kiinnittyy lapsen kokemuksiin ja kohtaamiseen. Keskeistä on myös vanhempien vertaistuki sekä lastenohjaajalta saatu ammatillista tuki.

Päiväkerhotyön pitkä perinne ja kehittäminen kertovat hienolla tavalla lasten merkityksestä kirkossa. Lapset ovat tärkeitä seurakuntalaisia ja lapsuus on juuri nyt tärkeä elämänavaihe, johon kannattaa panostaa. Pienet saavat olla suurimpia seurakunnassa.

Mirka Torppa
Lapsityön johtaja
Turun ja Kaarinan
seurakuntayhtymä

Anna voimaa heikolle

Oon rukoillut tosi paljon anteeksi-antoa Jumalalta, omien tekojeni takia, ja voimaa oman heikkouteni vuoksi.

En taida osata muuta enää rukoillakaan.

JOOGA JOUSTAA

Joogabuumi tuli – ja jäi – Suomeen. Monet harjoittavat joogaa liittämättä siihen mitään hengellisyyttä. Itselle pitää tehdä selväksi se, miten harjoitus kytkeytyy omaan maailmankatsomukseen.

ELINA MANNINEN teksti
RODEO kuva

Joogaa on tarjolla joogakouluissa ja kansalaisopistoissa ympäri maata, kohderyhminä kaikki mukuisista mummuihin. Mutta mistäs joogassa pohjimmiltaan oikaan kysymys?

– Minimimääritelmän mukaan jooga sisältää kehon asentoja, tietoista hengitystä ja mielen harjoitusta, meditaatiota, tiivistää Kirkon tutkimuskeskuksen vt. johtaja **Kimmo Ketola**.

– Se, mihin joogalla tähdätään, onkin sitten toinen kysymys. Ja siihen vastauksia on tarjolla varsin laaja kirjo.

Ketola tutki aihetta jo 2000-luvun alussa Suomen Akatemian projektissa, jossa haastateltiin laajasti joogaharrastajia ja erilaisten yhteisöjen edustajia.

Mukana olivat muun muassa perinteikäs Suomen Joogaliitto sekä trendikäs Helsingin Astanga joogakoulu, mutta myös joogan selkeästi hengellisiin päämääriin liittävät Ananda Marga- ja Krishna-liikkeet.

Mikään näistä liikkeistä ei kuitenkaan edusta joogaa toistaan paremmin.

– Yhtä oikeaa tulkintaa joogasta ei ole: on kysymys joukosta erilaisia fyysisiä harjoituksia, joille ihmiset eri paikoissa ja eri aikoina ovat antaneet erilaisia merkityksiä, Ketola toteaa.

Suomalaisille harrastajille luultavasti tutuin joogamuoto syntyi, kun jooga 1920–30-luvuilla yhdistettiin länsimaiseen ruumiinharjoituksen ihailuun.

Tutkijoiden ”moderniksi joogaksi” kutsuma synteesi irrrotti joogan hindulaisista juuristaan ja pyrki kaikille sopivaksi keinoksi it-

ensä kehittämiseen ja ruumiin harjoittamiseen.

– Tämä ajatus on levinnyt varsinkin 50–60-luvuilla. Näin meillä on tällä hetkellä kirjo perinteisiä, intialaisia joogan uskonnollisia tulkintoja ja moderni jooga, jossa korostetaan riippumattomuutta uskonnosta.

– Näiden suhde vaihtelee paljon, ja eri opettajilla on käytännössä aina oma viitekehysensä, Ketola summaa.

Koska kenttä on värikäs, joogan harrastaja saattaa joskus joutua miettimään lajin suhdetta omaan elämäntavotukseen. Hurahtaako joogaamalla heti hindulaiseksi?

” Luostareissa joogaa käytetään mielen tyyntymiseksi.

– Joogan historiaa katsoessa nähdään, että sitä on harjoitettu useiden erilaisten katsomusten puitteissa pitkään. Intiassa myös muut uskonnot, esimerkiksi buddhalaiset, jainalaiset ja jopa muslimit ovat omaksuneet joogaa, Ketola taustoitaa.

– Tältä pohjalta voi ajatella, että kristitytkin voivat ottaa joogan omaan käyttöönsä ja antaa sille oman tulkintansa. Monet taas harjoittavat joogaa liittämättä siihen mitään hengellisyyttä. Lähinnä kysymys on siitä, että itselle pitää tehdä selväksi se, miten harjoitus kytkeytyy omaan maailmankatsomukseen, Kimmo Ketola pohtii.

Kristinusko on ruumiillista uskoa

ELINA MANNINEN teksti

Joogafilosofian keskeinen piirre on sen jakamaton ihmiskuva: mieli vaikuttaa ruumiiseen, ruumis mieleen. Näiden nähdään olevan jatkuvassa, erottamattomassa vuorovaikutuksessa.

Ruumiilla on asemansa myös kristillisessä elämäntavotukseen.

– Kristinusko on hyvin ruumiillinen usko. Siitä kertoo jo keskeinen ajatus Jeesuksesta, Jumalasta joka

tuli ihmisruumiiseen. Voiko myönteisempää kantaa ruumiillisuuteen olla? Myös sakramenttimme, kuten kaste ja ehtoollinen, ovat ruumiillisia tapahtumia, toteaa tutkija, TT **Pauliina Kainulainen**.

– Valitettavasti tällainen ruumiillisuus on jäänyt kirkon elämässä usein pimentoon. Sille on historialliset syynsä, kuten teologian tulkittaminen vahvasti kreikkalaisen filosofian linssiin läpi.

Voisiko jokin ruumiillinen harjoitus

Joogapioneeri Arvo Tavi aloitti oman joogatiensä jo 1960-luvulla. Hän on toiminut 20 vuotta Suomen Joogaliiton puheenjohtajana.

– Suomessa ei tuolloin ollut opettajia, mutta joogakirjallisuudesta sain sellaisen käsityksen, että paras opettaja on oma ruumiini. Luotin siihen, että nämä joogan fyysiset harjoitukset sopivat minulle, kun vain sovelletin niitä itselleni sopiviksi. Paljon myöhemmin ymmärsin, että näin juuri joogaa pitääkin ryhtyä opiskelemaan, Tavi hymyilee.

Tavi ja muut Joogaliiton uranuurtajat olivat kiinnostuneita joogasta, mutta eivät halunneet liittää siihen intialaisia kulttuurimuotoja tai uskontoja.

– Halusimme pitää joogan sellaisena kuin se esiintyy vanhoissa opetusteksteissä, kuten Patanjalin Joogasutrassa. Nämä tekstit kertovat joogan tarkoituksen ja sen, kuinka sitä tulee soveltaa eri olosuhteissa, hän kertoo.

Tavin mukaan monet eurooppalaisten luostareiden johtajat ovat pitkään opettaneet nunnille ja munkeille joogaa mielen tyyntymiseksi ja rukouksen syventämiseksi.

Myös luterilainen kirkko on viimeisen vuosikymmenen aikana taipunut joogaan entistä notkeammin. Samalla jooga kaupallistuu, ja uusia tulkintoja syntyy jatkuvasti. Joogapioneeri Arvo Tavia tämä ei näytä huolettavan.

– Ihmiset ovat erilaisia ja erilaisia tulkintoja pitääkin olla. Jooga on menetelmänä tavattoman joustava, Tavi toteaa.

– Se sovelletaan aina ihmiselle, jokaiselle yksilölle sopivaksi. Ei niin, että ihmisen pitäisi muokata itsensä joogaan sopivaksi.

Ibtisam Fadel Mosa on tyytyväinen, kun viljelysten suojaksi saadaan aita. Eläimet ovat tehneet suojaamattomilla tiluksilla tuhoja noin 600 euron edestä yhden satokauden aikana. Aidanrakennuspuuhissa Abed Al Rahman.

Dir Balut -kylän asukkaat haluavat laajentaa viljelykasvien valikoimaa.

Israelin rakentama muuri antaa hyvän pohjan mielipiteenilmaisulle. Osin jopa useiden metrien korkuinen aita erottaa Israelin ja Länsirannan toisistaan, ja halkoo paikoin palestiinalaisluetta kahtia.

Angie Saba pitää palestiinalaisten kohtelua apartheidina.

Palestiinalaisalueen alkamista ei voi olla huomaamatta.

Yasmeen Enaya (vas.) haluaa rohkaista muitakin naisia poliittiseen päätöksentekoon. Layali Al Badawi on samaa mieltä.

Rauha on kaukana, toivo kantaa

Elämä palestiinalaisalueilla on muutakin kuin uutiskuvien näyttämää kivien heittelyä ja raketti-iskuja. Arki Israelin ehdoilla on toki monin tavoin ongelmallista, mutta myös toiveikasta. Toivoa on helpompi rakentaa kuin rauhaa.

MARJO RÖNNKVIST teksti
MARJO RÖNNKVIST ja
KARI YLIRÄISÄNEN kuvat

Ibtisam Fadel Mosa katsoo tyytyväisenä hymyillen, kun miesväki pystyttää aita pelloin laidalle. Kirkon Ulkomaanavun tuella rakennettava aita on tarpeen kahdestakin syystä. Paitsi että se pitää satoa uhaavaat eläimet poissa, se on merkki siitä, että tämä maa on tärkeä. Aita on keino suojella maata rauhanomaisella tavalla.

Dir Balut on kylä Israelin miehittämällä Länsirannalla. Joukko kyläläisiä lyöttäytyi talvella yhteen osuuskunnaksi, jonka avulla maanviljelyksestä pyritään tekemään edes hivenen aiempaa tuottoisampaa. Osuuskunnan kautta yhteisesti tehdyt hankinnat tulevat edullisemmaksi, mutta vielä isompi asia on sadon yhteismarkkinointi. Näillä nurkilla tuotteiden myynti ei ole aivan yksinkertaista.

Israel on perustanut siirtokuntiaan entisille palestiinalaisseuduille ja pakottanut palestiinalaiset väistämään. Sen lisäksi se on likistännyt palestiinalaisten olemassa olevan elintilan ahtaalle. Dir Balutissa kyläläisten reviiiri ulottuu vain kahden kilometrin päähän, joten maataloustuotteiden ostajia ei ole rajoittomasti – elanto on tiukassa.

Ibtisam Fadel Mosan perheelle viljelytulot ovat tärkeitä. Vaikka vanhin lapsista on jo työelämässä,

kahdeksan lapsen äidillä on vielä maksettavaa nuorimpien lasten koulutarvikkeissa ja vaatteissa.

– Toivon, että lapset kiintyvät tähän maahan, mutta toivon heidän myös opiskelevan, Fadel Mosa sanoo, ja kertoo ylpeänä yhden jo valmistuneen insinööriksi, toisen opiskelevan samaan ammattiin ja kolmaskin on jo collegessa.

Nuorissa on toivo myös palestiinalaisella PCPD-järjestöllä (Palestinian Center for Peace and Democracy). Kirkon Ulkomaanavun avustama järjestö kannustaa nuoria havahtumaan vaikuttamismahdollisuuksiinsa. Heille kerrotaan palestiinalaisten itsenäisyysjulistuksesta sekä mahdollisuuksista edistää sitä rauhanomaisesti kansainvälisen lain tarjoamin keinoin.

Paitsi että elämä palestiinalaisalueilla on rajattua ja rajoitettua myös esimerkiksi työttömyys on Israelia yleisempää. Keskenäisen yhteiskuntarakenteen ongelmia on erityisesti maaseudulla. Naiset eivät saa tulla julkisille paikoille, moniavioisuus ja varhaiset avioliitot ovat yleisiä, ja minimipalkka on alle 300 euroa.

Poliittinen aktiivisuus voi johtaa pidätykseen. Se on PCPD:n järjestöaktiivien mukaan riski paitsi ihmiselle itselleen myös hänen perheelleen. Nuorten mielestä työjärjestössä on kuitenkin riskin arvoista.

Yasmeen Enaya, 26, on antanut kasvoensa järjestön kustantamalle tv-mainokselle. Mainoksessa Enaya levittää tasa-arvoa vaativia julisteita kaupungille, kun pyöräilevä pikkupoika pölähtää paikalle. Hän kysyy pojalta, haluaisiko tämä, että siskokin saisi ajaa polkupyörällä. Mainoksen lopussa sisarukset pyöräilevät yhdessä. Yasmeen Enaya haluaa rohkaista naisia poliittiseen päätöksentekoon.

On saavutus itsessään, että voimme naisina mennä ulos ja puhua politiikasta.

– On saavutus itsessään, että voimme naisina mennä ulos ja puhua politiikasta. Jos uskot johonkin, voit kertoa siitä muillekin, Enaya kannustaa.

Diyar on monikkomuoto sanasta dar. Se on arabiaa ja tarkoittaa kotia tai kotimaata. Betlehemissä sijaitseva Diyar on luterilaisuudelle pohjautuva, ekumeenisesti orientoitunut organisaatio, joka on ra-

kennettu palvelemaan koko palestiinalaisyhteisöä. Suomen Lähetysseuran tukema keskus tavoittaa vuosittain yli 60 000 ihmistä.

– Ihmisiä saavat politiikkaa aamiaisiksi, lounaaksi ja päivälliseksi. Siksi me tarjoamme heille kulttuurista, kertoo Diyarin viestintäkoordinaattori Angie Saba.

Toivoa antaa Saban mukaan Diyarin idea vapauttaa ihmiset luovuuden avulla. Keskus avaa ihmisille ovia, jotta he voivat ilmaista tunteitaan. Diyar tarjoaa keinoiksi muun muassa käsitöitä, koruja, taidetta, teatteria, musiikkia ja liikuntaa.

Saba asuu ja työskentelee synnyinkaupungissaan Betlehemissä. Hän on opiskellut Yhdysvalloissa, Saksassa ja Thaimaassa – eikä voi olla kritisoinut Israelin miehityksestä aiheutuvaa arjen takuamista.

– On ollut helpompaa opiskella ulkomailla kuin Jerusalemissa, joka on seitsemän minuutin ajomatkan päässä kotoa.

Saba osaa asettaa sanansa naukaksi, mutta ei kuitenkaan vaikeuta kitkerältä tai katkeralta. Eivät sitä ole hänen mukaansa Diyarissa käyvät muutkaan palestiinalaiset.

– Meillä ei ole ihmisiä, jotka itkevät sitä, mitä ovat menettäneet. Heillä on kyllä tullessaan vain vähän toivoa, mutta lähtiessään heillä on sitä paljon.

Viime vuonna järjestetty Johnny Cash -konsertti täytti Kaupunginkirkon. Tänä vuonna samaa konserttisarjaa jatketaan Bob Dylanin lauluilla. Luvassa on kappaleita Dylanin kolmelta 1970–80-luvun taitteen gospel-levylyltä ja protestilaulajan muusta tuotannosta.

Yläkaupungin Yö on tapahtuma koko perheelle

PETRI KANANEN teksti

Kulttuurifestivaali Yläkaupungin Yö järjestetään 16.–17. toukokuuta. Mukana on tanssia, teatteria, elokuvia, performansseja, työpaikkoja, kuvataidetta, elävää musiikkia, sanataidetta, perheohjelmaa, pelejä ja liikuntaa. Tapahtuma on maksuton ja sopii kaikenikäisille. Myös kaikkiin kaupungin museoihin on ilmainen sisäänpääsy tapahtuman aikana. Yläkaupungin Yö järjestetään tänä vuonna jo 23. kerran. Viime vuonna tapahtuma keräsi 30 000 kävijää.

Jeesus kohtaa Dylanin Kaupunginkirkossa

Bob Dylanin tekstit ovat käsitelleet Jumalan olemassaoloa 1960-luvulta lähtien. Joel Niittyselle Dylanin tuotannossa tärkeää ovat tunnelma ja tekstien koskettavuus.

PETRI KANANEN teksti
JANNE YLITALO kuva

Tekeekö **Bob Dylan** tänä vuonna johnnycashit? Viime vuoden **Johnny Cash** konsertti räjäytti pankin, kun Yläkaupungin Yössä järjestetty tunnetun kantrilaulajan gospel-tuotantoa sisältänyt konsertti veti Kaupunginkirkon ääriään myöten täyteen.

– Väkeä jonotti ulkopuolella vielä 45 minuuttia konsertin alkamisen jälkeen. Moni jäi ulkopuolelle, konsertin juontanut **Joel Niittynen** sanoo.

Tänä vuonna Kaupunginkirkos-

sa kuullaan Bob Dylania. Dylan ja Cash ovat artisteja, jotka ovat tehneet jossakin vaiheessa uraansa myös gospel-levyjä.

– Tällä kertaa mennään kantrista folkahtavaan suuntaan.

Konsertissa Dylanin tuotannossa ei rajoituta pelkästään hänen kolmen gospel-levynsä *Slow Train Coming* (1979), *Saved* (1980) ja *Shot of Love* (1981) antiin. Dylanilla on muitakin kappaleita, jotka sopivat sisällöltään myös kirkkoon, koska niissä on hengellistä syvyyttä.

Dylanin musiikilliset juuret olivat jo varhain monessa eri tyylilä-

jissa kuten esimerkiksi folkissa, countryssa, rockissa ja gospelissa. Alun perin Bob Dylan tunnetaan vahvasti kantaa ottavana protestilaulajana, mutta 1960-luvulta asti hänen laulunsa ovat käsitelleet myös Jumalan olemassaoloa.

– Johnny Cashissa homma lähti siitä, että monet meistä tykkäsivät hänen tuotannostaan. Dylanin on levyllä soinnut, Niittynen toteaa.

Dylanin tuotantoa esittää 11-henkisen kokoonpano, jolta kuullaan neljän laulajan lisäksi pianoa, perkussioita, rumpuja, bassoa, kita-

raa, sähkökitaraa ja viulua.

– Luvassa on juurevaa musiikkia, Niittynen sanoo.

Niittyselle Cashin ja Dylanin tuotannossa tärkeää ovat tunnelma ja koskettavat tekstit. Tulevaisuudessa samaa linjaa edustavia artisteja vastaavissa konserteissa voisivat olla U2, **Elvis Presley** ja **Bruce Springsteen**.

– Toivon että nekin konsertit toteutuisivat joskus.

Joel Niittynen on juontohommis- sa Dylan-konserttissakin. Konsertin idea on lähtöisin Turussa 2008 ensimmäisen kerran järjestetystä

Jeesus ja Johnny Cash -konsertista, jollaisia on sittemmin järjestetty myös Helsingissä ja Tampereella. Nyt järjestettävä Jeesus ja Bob Dylan -konsertti on ensimmäinen laatuaan. Niittynen on ollut mukana näissä konserteissa alusta alkaen.

▶ Jeesus & Bob Dylan -konsertti Kaupunginkirkossa la 16.5.2015 klo 19.00 Vapaa pääsy. Konsertin järjestävät Jyväskylän seurakunta ja Jyväskylän helluntaseurakunta.

Elämästä

Sudanista suntuoksi Suomeen

KAARINA HEISKANEN teksti ja kuva

Olen **Veronica Akojam**, 47 vuotta. Asun Jyväskylässä kolmen nuorimman lapseni kanssa. Kaksi vanhempaa lasta muutti Helsinkiin viime vuonna. Toinen työskentelee lähihoitajana ja toinen opiskelee ammattikorkeakoulussa.

Tulin Suomeen Egyptin kautta Sudanista vuonna 2005. Tein siellä toimistotöitä, ja mies kävi kauppa omassa pikkuyrityksessä. Kun synnyin, Sudanissa käytiin sotaa. Sotaa on jatkunut vuosikymmeniä. Kotikaupunkini Malakal oli Jyväskylää suurempi, mutta se tuhoutui, sillä se jäi armeijoiden väliin.

Etelä-Sudan itsenäistyi vuonna 2011, mutta rauhaa kesti vain kaksi vuotta. Maassa on noin 66 heimoa, ja ihmiset sanovat, että ovat eteläsudanilaisia, mutta toisaalta he vetäytyvät oman heimonsa pariin. Minä ajattelen, että olemme samaa kansaa.

Olen suorittanut suntuon ammattitutkinnon kristillisellä opistolla. Mieheni on tehnyt metsätöitä.

Äidinkieleni shilluk on kuin suomen kieli: sitä äännetään niin kuin kirjoitetaan. Osaan myös arabiaa, minulla on arabiankielinen *Raamattukin*. Suomi on vaikea kieli.

Suomalaiset voisivat luottaa su-

danilaisiin. Teemme töitä, vaikka meillä ei olisi korkeaa koulutusta tai todistuksia. Ihan niin kuin minä teen ruokaa ilman reseptiä tai muut soittavat kitaraa ilman, että katsovat nuoteista.

Sudanissa asuin Niilin rannalla ja söimme ihanaa Niilin kalaa. Siellä on selkeät vuodenaikojen vaihtelut. Odotan kesää – Suomen talvi ei sovi minulle, kun ei ole aurinkoa. Pitäisi syödä D-vitamiinia.

Käyn luterilaisessa kirkossa ja Lutherin kirkossa, osallistun maahanmuuttajien toimintaan sekä laitan ruokaa Gloriassa. Toimin myös vertaisryhmäohjaajana arabiankielen

ryhmässä. Laulan gospelkuorossa ja toimin sihteerinä sudanilaisten kristittyjen yhdistyksessä. Se järjestää leirejä naisille ja nuorille. Suomessa on noin 1500 sudanilaista ja eteläsudanilaista. Jyväskylässä asuu viisi eteläsudanilaista ja sudanilaisperhettä. Pian tulee kuusi uutta perhettä, ja opastamme heitä elämään Suomessa.

Työskentelen Luther-kirkon suntuona kahdeksan tuntia viikossa. Toivon, että löytäisin töitä – elämä menee nopeasti, olen pian eläkkeellä ennen kuin löydän töitä. Toivon myös, että lapset oppivat elämään Suomessa. He ovatkin opiskelleet ja löytäneet ystäviä.

Veronica Akojam

Kristinusko on tärkeä asia Veronica Akojamille.

– Olen Herran kanssa. Hän vahvistaa ja kantaa murheet. Ilman häntä en voisi olla iloinen.